

NOWY CZAS

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalty 45 mm po 16 groszy. Ogłoszenia tekstowe po 1 złoty 50 groszy za 1 mm.

Jędrzejów, 4/5 sierpnia 1942

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 50. Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy, będą zwracane stronom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Ukazuje się 3 razy w tygodniu: we wtorek, czwartek, sobotę (niedziela). Prenumerata miesięczna 2.40 zł., z odnośnieniem do domu 2.80 zł., pocztą 3.20 zł.

Uroczysty akt państwowy we Lwowie.

Przemówienie Generalnego Gubernatora dr. Franka.

(tp) Lwów, 3 sierpnia. Rocznicę przyłączenia okręgu Galicji do obszarów Generalnego Gubernatorstwa uroczystie obchodzono we Lwowie. Jak już donosiliśmy, w ramach aktu państwowego, Generalny Gubernator dr. Frank proklamował w sobotę przywrócenie na tych terenach zasad europejskiego porządku we wszystkich dziedzinach: w handlu, w przemyśle, w rzemiośle, w rolnictwie i we wszystkich sprawach nieruchomościowych.

Zarządzeniem tem, po roku intensywnej pracy poświęconej odbudowie i naprawie szkód i krzywd, wyrządzonych w ciągu 2-ch lat przez brutalne panowanie hord bolszewickich, dokonano na terenie Galicji przystosowania tamtejszych stosunków prawnych do zasad, obowiązujących pod tym względem na pozostałych dawnych ziemiach Generalnego Gubernatorstwa.

Proklamację dra Franka komentuje się w ten sposób, że uważają ją za uznanie odpowiedzialności za los tego kraju czynników niemieckich za lojalną i pełną zrozumienia współpracę ludności Okręgu Galicji. Przywrócenie zasad europejskiego porządku usunie do reszty ostatnie pozostałości zbrodni gospodarczych reżimu bolszewickiego. 12 miesięcy wytężonej pracy władz administracyjnych zostało uwieńczonych rozpoczęciem procesu reprivatyzacji, umożliwionego dzięki zwycięstwom broni nowej młodej Europy nad bolszewikami, a identycznego z ostateczną klęską moralną wojującego komunizmu.

Z mowy Generalnego Gubernatora, wygłoszonej w czasie aktu państwowego w gmachu sejmiku krajowego we Lwowie, przytaczamy następujące szczegóły:

Za kilka tygodni rozpocznie się czwarty rok wojny. Wśród licznych trudności obecnego okresu, wynikających z konieczności wojennych, pierwszy rok istnienia Okręgu Galicji był prawdopodobnie także rokiem najcięższym. Pomimo tego

udało się szczęśliwie dokonać błogosławionej w skutkach pracy nad odbudową i reorganizacją obszaru galicyjskiego.

Aparat administracyjny na terenie Okręgu Galicji został wzorowo zorganizowany. Zdolano uruchomić przedsiębiorstwa państwowe, jak koleje, pocztę, wodociągi i zakłady elektryczne. To samo dotyczy przedsiębiorstw przemysłowych. Już w ciągu pierwszego roku zwiększyły one poważnie swą produkcję. Większą liczbę mostów, zniszczonych niemal w zupełności, odbudowano i oddano do użytku. Pomimo wszelkich trudności pola zostały uprawione, a zboże na zasiew sprowadzono i rozdzielono w koniecznej ilości. Liczne zniszczone budynki odbudowano. Główne arterie komunikacyjne na terenie Okręgu udostępniono znowu dla normalnych potrzeb.

Należy się liczyć z tem, że w ciągu nadchodzącej zimy Galicja zarówno w dziedzinie transportowej, jak i komunikacyjnej, jak wreszcie i co do wyżywienia swej ludności będzie musiała niewątpliwie walczyć z różnego rodzaju trudnościami. Trudności te jednak nawet w przybliżeniu nie będą dorównywały rozmiarom przeszkód, które musiano pokonać w ciągu zimy ubiegłej. Ludność tutejsza współpracowała z całą lojalnością. Na szczególne uznanie zasługuje fakt, że

pierwszy apel do zgłaszania się sił roboczych znalazł w kołach ludności głośne echo.

Prawie 200.000 pracowników zdolano zająć pracą w ważnych centrach produkcyjnych. Ludność pogodziła się również z trudnościami, wynikającymi z warunków wojennych. Zdaje ona sobie sprawę z tego, że trudności stanowiły logiczne i nieuchronne następstwo zniszczenia przez bolszewików wszystkich podstaw życia społecznego, wzorowanego na przykładach europejskich.

Główne wytyczne, zastosowane w praktycznej pracy władz w ciągu ubiegłego roku, należy uważać pod każdym względem za właściwe i korzystne. Z tego powodu narodowe czynniki nie zamierzają w przy-

szłości poddawać ich jakiegokolwiek rewizji, względnie zmianom, krocząc spokojną i jasną drogą. Okręg Galicji z całą ofiarnością będzie wypełniał swoje obowiązki także i w drugim roku swego istnienia.

Wymieniając szczegóły, dotyczące wydanych zarządzeń, mających na celu naprawę skutków reżimu bolszewickiego, Generalny Gubernator podkreślił zadokumentowaną przez ludność Galicji solidarność z zasadami europejskich norm życiowych i prawnych.

Normalna współpraca ludności z władzami niemieckimi przyczyni się do dalszego pomyślnego rozwoju stosunków na tym obszarze.

Tem samem przyrzeczenia Generalnego Gubernatora, wypowiedziane przed rokiem, zostały wypełnione. Władze administracji niemieckiej mają zarówno zalecenie, jak i dobrą wolę traktować przychylnie interesy tamtejszej ludności. Z taką samą jednak zdecydowaną i zasadniczą konsekwencją złamana będzie choćby najmniejsza próba oporu przeciw zarządzeniom władz.

Dłuższe wywody poświęcił Generalny Gubernator podstawom prawno-państwo-

wym tej jedynej w swoim rodzaju konstrukcji politycznej, jaką przedstawia Generalne Gubernatorstwo. „Po dalszym roku pracy” — zakończył Generalny Gubernator — „będziemy mogli stwierdzić, że poczyniliśmy dalsze postępy. Powstana w międzyczasie nowe zakłady, służące elektryfikacji, powstana nowe mosty i fabryki, nowe tartaki. Jeżeli chodzi o sam Lwów, to specjalnie korzystną okolicznością będzie dla stolicy Galicji rozbudowa na wzór dawnych tradycji targów lwowskich, które będą się odbywały w zwiększonych ramach. Również instytucje kulturalne na tym terenie zostaną udostępnione dla powszechnego użytku”.

*

W przeddzień aktu państwowego Generalny Gubernator, jak już donieśliśmy, przybył wraz ze swym otoczeniem do Lwowa, gdzie powitał go Gubernator Dr. Wächter wraz ze swymi współpracownikami.

Stolica Okręgu Galicji przybrała z tej okazji świąteczny wygląd.

Na wszystkich ulicach powiewały sztandary, a w śródmieściu szeregi działwy szkolnej powiewały trzymanymi w ręku chorągiewkami, witając z radością dostojnego Gościa.

Na posiedzeniu Rządu Generalny Gubernator wysłuchał sprawozdań na temat prac wykonanych w Galicji od dnia 1 sierpnia 1941 r., poczem wyraził podziękowanie Gubernatorowi dr. Wächterowi oraz tym wszystkim, którzy przyczynili się do zrealizowania trudnego i odpowiedzialnego dzieła reorganizacji i odbudowy tego obszaru.

W piątek wieczór w obecności Generalnego Gubernatora

dokonano w uroczystej formie otwarcia nowego teatru,

oraz przekazania tego nowo stworzonego ośrodka sztuki dla Galicji pod opiekę starosty miejskiego. Piękna ta i nowoczesna budowla, stanowiąca ozdobę miasta, może pomieścić przeszło 800 widzów. Na program uroczystego aktu otwarcia nowego teatru złożyły się utwór orkiestrowy Beethovena oraz 9-ta symfonia, nieśmiertelne dzieło tego geniusza harmonji.

Przy udziale tłumów mieszkańców m. Lwowa odbył się w sobotę rano w obecności Generalnego Gubernatora i Rządu Generalnego Gubernatorstwa oraz innych licznych wysokich dygnitarzy akt przemianowania zespołu ulic w śródmieściu Lwowa ku czci Führera, przyzem zjednoczone ukraińskie chóry Okręgu Galicji w zespole liczącym 1500 osób odśpiewały kilka pieśni.

Przyjęcie delegacji polskiej.

Lwów, 3 sierpnia. Bezpośrednio po zakończeniu aktu państwowego Generalny Gubernator Dr. Frank przyjął delegację ludności Galicji. Przewodniczący delegacji polskiej wyraził podziękowanie za pomoc okazowaną przez władze niemieckie we wszelkich sprawach, związanych z polepszeniem sytuacji szerokich warstw społeczeństwa polskiego gniebionych i obrabowanych przez bolszewików.

Równocześnie delegacja polska zapewniła Generalnego Gubernatora o szczerej chęci Polaków zamieszkających na ziemi gali-

cyjskiej współpracowania w wielkim dziele odbudowy.

Ludność Galicji, która przez dwa lata zapoznała się z bliską ze wszelkimi „zaletami” systemu bolszewickiego, w własnym interesie uczyni wszystko, ażeby zadokumentować wzorową swoją lojalność pełnem poparciem intencji niemieckich, związanych z odbudową Galicji, i zmierzającym ku zniszczeniu bolszewizmu nieprzejednanego wroga kultury i dobrobytu kontynentu europejskiego.

Usuwanie ostatnich pozostałości po bolszewikach na terenie Galicji

Orędzie Gen. Gubernatora dra Franka do ludności wiejskiej.

Lwów, 3 sierpnia. W rocznicę przyłączenia Galicji do ziem Generalnego Gubernatorstwa, Generalny Gubernator dr. Frank wydał orędzie, skierowane pod adresem ludności wiejskiej, zamieszkałej na terenie Galicji.

Podkreślając znaczenie pamiętnej rocznicy Generalny Gubernator reasumuje dotychczasowe wyniki i przyszłe zadania pracy rolniczej na tej ziemi. W myśl marksistowskiej teorii próbował bolszewizm zastąpić zasadę samodzielności włościanina

galicyjskiego kolchownictwem państwowym. Ludność wiejska wszelkimi sposobami miała być strącona do poziomu proletariatu. W czasie dwuletniego panowania wysłanników Kremla urzeczywistnienie tego celu posuńło się już daleko. Niezadługo i ostatni samodzielny jeszcze włościanin zostałby zdegradowany do roli kołchoźnika.

W miarę dyktowaną strukturą gospodarczą, administracja niemiecka wysunęła na pierwszy plan wznowienie we wszystkich dziedzinach rolnictwa odpowiedzialności poszczególnych gospodarzy w dysponowaniu ziemią i gruntem. Dlatego w zasadzie przywrócono pierwotne stosunki posiadania. Ponadto liczny włościanom przekazano dodatkowe grunty pod uprawę.

Podkreślając ten fakt, Generalny Gubernator wyraził swą wolę, ażeby ze strony władz i w przyszłości postępowano w myśl tych wytycznych. Zamieszkali na terenie Galicji włościanie mają gospodarować należycie swą własnością i dysponować dowolnie swym mactwem i żywym inwentarzem. W ten sposób dopiero będą mogli zbierać plon swej pracy. Każdy włościanin, który w pełni zadość uczyni obowiązkom dostarczania kontyngentów może być pewnym, że władze będą go wszelkim sposobem wspierały. Momenty te będą uwzględnione również w przyszłych wypadkach przydziału dodatkowej ziemi.

Proces uzdrowienia rolnictwa Okręgu Galicji ma być dokonany wszelkimi środkami jeszcze w czasie trwania wojny. Naród niemiecki ponosi w czasie walki poświęconej oswobodzeniu Europy od krwawej napałki bolszewickiej ciężkie ofiary, włościanin galicyjski tymczasem ma obowiązek wspierać sprawę zwycięstwa ze wszystkich sił i poświęcać jej swą pracę, pilność i dobrą wolę.

Rozbudowa wału ochronnego na wybrzeżach Europy.

Berlin, 3 sierpnia. Jak stwierdzają w Berlinie, na wybrzeżu norweskim, stanowiącym najdalej na północ wysunięty odcinek nadbrzeżnego wału ochronnego Europy, rozbudowanego od Biarritz aż po Kirkenes, dokonano ostatnio przebudowy miljonowego metra sześciennego obiektów, wchodzących w skład tego potężnego pasu fortyfikacyjnego.

Oprócz silnych fortów, przeznaczonych dla niemieckiej armji lądowej, w skład tego wału ochronnego wchodzi również, podobnie jak i nad wybrzeżem Atlantyku, oraz kanału La Manche, najwspanialej pod względem technicznym wyposażone bazy operacyjne dla niemieckiej marynarki wojennej. Niemiecka marynarka wojenna posiada także i tutaj zabezpieczenie od dalekosiężnych dział punktowych, umożliwiające ataki, jakich niemieckie łodzie podwodne dokonują każdego dnia przeciwko żegludze brytyjskiej na wszystkich morzach, na Atlantyku, jak i przy niemieckiej bramie uderzeniowej na ocean Lodowaty.

Nowy ambasador turecki przybył do Berlina.

Berlin, 3 sierpnia. Nowomianowany ambasador turecki Saffot Arkan przybył w niedzielę wieczór do stolicy Rzeszy.

W imieniu nieobecnego w Berlinie ministra spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentropa, ambasadora tureckiego powitał na lotnisku Tempelhof szef protokołu, poseł von Doernberg. Pożatem przybył na lotnisko turecki przedstawiciel dyplomatyczny w Berlinie, radca ambasady Kavar wraz z personelem ambasady, celem powitania nowego ambasadora.

Nowy ambasador turecki w Berlinie przed swoim odjazdem z Turcji wyraził wobec przedstawicieli niemieckiej służby informacyjnej w Istambule radość z powodu wyjazdu do Niemiec. Ambasador podkreślił, że przyjaźń z Niemcami jest szczerą i silną.

Pływające wyspy benzynowe — bajeczka sprzymierzonych.

Admirał Doenitz o roli niemieckich łodzi podwodnych w bitwie na Atlantyku

Kraków, 4 sierpnia. Głównodowodzący niemieckich łodzi podwodnych, admirał Doenitz, w jednym z wywiadów dał odpowiedź na różne pytania, dotyczące się bitwy na Atlantyku i metod prowadzenia wojny morskiej przez sprzymierzonych.

Jeżeli chodzi o środki, jakie zastosowali sprzymierzeni w zwalczaniu ataków niemieckich łodzi podwodnych — admirał oświadczył, że przeciwnicy nie wymyślili właściwie nic nowego. Podobnie jak w sprawach politycznych tak i w kwestiach militarnych pozostają oni zawsze w tyle, nie można też zauważyć u nich jakichś rewolucyjnych posunięć.

Zastosowany przez sprzymierzonych system konwojów, znany z czasów wojny światowej, okazał się w obliczu nowoczesnego prowadzenia wojny przez Niemców przestarzałym i niewystarczającym.

Admirał wskazał przytem na to, że sprzymierzeni porównują niemieckie łodzie podwodne do wilków, które rzucają się na swą zdobycz, w tym wypadku na konwoje i niszczą je. To porównanie jest zupełnie słuszne. Niemiecka marynarka dysponuje dostateczną ilością takich „wilków”, to zaś czego dokonali niemieckie łodzie podwodne, przeszło wszelkie oczekiwania. Łodzie podwodne sięją na wodach sprzymierzonych taką trwogę i lęk, że nieprzyjacieli w obliczu niebezpieczeństwa traci pewność siebie.

Niemieckie łodzie podwodne są tak zbudowane, że jest wykorzystana cała przestrzeń dla siły bojowej tej broni.

Wybitne ulepszenia techniczne umożliwiły zwiększenie zakresu działania, siły bojowej i pewności tej broni.

Przechodząc do omówienia zagadnienia punktów oparcia dla niemieckich łodzi podwodnych, admirał oświadczył, że jest rzeczą naiwną sądzić i dowodzić, że niemieckie łodzie podwodne mają tajne bazy na terenach neutralnych. Także w dziedzinie bajek należy przemieścić twierdzenie, że Niemcy rozporządzają pływającymi wyspami benzynowymi, tj. wyspami, na których znajdują się zmagazynowane olbrzymie zapasy benzyny.

Wszystkie te dowodzenia sprzymierzonych należą do dziedziny fantazji i niezgadza się z prawdą.

Niemieckie łodzie podwodne są bowiem tak znakomicie skonstruowane, że mogą ze sobą zabierać znaczne zapasy benzyny i nafty, które umożliwiają im przeprowadzać jazdy aż do amerykańskiego wybrzeża i zpowrotem.

Walka niemieckich łodzi podwodnych na wodach amerykańskich nie ma nic wspólnego z czarodziejstwem —

podkreślił admirał w wywiadzie. Sposób walki łodzi podwodnych jest rzeczą bardzo prostą. Cały cud polega na tym, że niemieckie łodzie podwodne są o wiele lepsze, niż środki obrony sprzymierzonych, którzy nie są zdolnymi do myślenia według nowych kategorii prowadzenia wojny.

Admirał Doenitz podkreślił też rolę broni powietrznej w bitwie na Atlantyku.

Nowoczesna broń powietrzna w walce na morzu wyszła swe decydujące piętno i także w tej dziedzinie Niemcy okazali się przodującymi.

Zwalczanie łodzi podwodnych przez lotnictwo sprzymierzonych okazało się niewystarczającym, do tego stopnia, że można powiedzieć, że samolotowi nigdy nie uda się zupełnie wyeliminować łodzi podwodnej, tak jak np. wronie nie uda się pokonać kretów we wszystkich wypadkach. Nikt nie mo-

że pokonać drugiego aż do zupełnego zniszczenia.

Wspólna kombinowana walka samolotów i łodzi podwodnych okazuje się jednak nadzwyczaj pomyślną, jak to wykazała bitwa na Atlantyku.

Niemcy tę kombinowaną walkę wypróbowali i mogą pochwalili się wielkimi sukcesami. To, czego nie zauważył łódź podwodna, z powodu małej widoczności, to staje się widocznym dla samolotu. Łódź podwodna, może być też kierowana z samolotu, a lotnik może komendantowi łodzi podwodnej zapodać dokładne położenie nieprzyjaciela.

Jeżeli chodzi o strategiczny cel niemieckich łodzi podwodnych — to admirał Doenitz oświadczył, że cel ten leży wyłącznie w niepokoieniu i przerywaniu anglosaksońskich połączeń morskich. Niemieckie łodzie są jednak w możności zmienić każdorazowo taktykę, a wybierać taką jaka okaże się najkorzystniejszą. W związku z tem można liczyć się też ze zmianą taktyki w bitwie na Atlantyku.

W końcu admirał Doenitz oświadczył, że przyjdzie dzień, w którym sprzymierzeni odczują tak wielki brak tonażu okrętowego, że nie będą już zdolnymi do przedsięwzięcia czegokolwiek.

Nieprzerwany pościg za bolszewikami w kierunku na Kubań.

Z głównej kwatery Führera, 3 sierpnia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje w dniu 2 sierpnia:

Na południu wschodniego frontu szybkie formacje i dywizje piechoty niemieckiej ścigają bolszewików bez wypoczynku w kierunku na Kubań, łamiąc miejscami jeszcze zajęte opór ich tylnych straży. Liczne okrążone grupy zniszczone. Zespoły lotnictwa wspierały uderzenia armii, przypuszczając ponadto nieprzerwane ataki na pozafrontowe linie łączności wojsk sowieckich. W wielkim łuku Donu wojska niemieckie i włoskie zdobyły jeden sowiecki przyczółek mostowy. Znaczne siły lotnictwa bliskiego wsparcia brały udział w tych walkach z pomyślnym rezultatem. W czasie nocnych ataków na ruch okrętowy i promowy zniszczono celnymi bombami pięć statków na Woldze, zaś pięć dalszych statków i jeden prom uszkodzono. Od 28 lipca do 1 sierpnia jeden korpus pancerny zniszczył w rejonie na północno-zachód od Kalacza 482 czołgi, po największej części ciężkiego i najcięższego kalibru.

Na północ od Rżewa bolszewicy dokonali również w dniu wczorajszym wielokrotnych ataków. Odparte ich w zajętych walkach po części w kontrataku, zadając im znaczne krwawe straty.

W zatoce Fińskiej niemieckie samoloty bojowe uszkodziły celnymi bombami dwa sowieckie statki towarowe.

W czasie od 21 lipca do 31 lipca lotnictwo sowieckie straciło 815 samolotów, z czego 641 stracono w walkach powietrznych, 66

artylerię przeciwlotniczą, 11 zaś straciły formacje armii lądowej; resztę zniszczono na ziemi. W tym samym okresie czasu zaginęło na wschodnim froncie 61 samolotów niemieckich.

W Egipcie niemieckie samoloty bojowe zaatakowały w nocy na 1 sierpnia lotnisko w Heliopolis koło Kairu. Wzniesiono pożary kilku hangarów lotniczych, oraz zniszczono 7 samolotów stojących na ziemi.

Pewna liczba samolotów brytyjskich dokonała w dniu wczorajszym popołudniu z wielkiej wysokości nekających lotów w rejonie zachodnich Niemiec. Wskutek zrzucaenia bomb na dzielnicę mieszkaniową kilku miast, wynikły ofiary wśród ludności cywilnej i szkody w budynkach. W walkach powietrznych stracono dwa samoloty.

W walce przeciwko Wielkiej Brytanii lotnictwo niemieckie bez żadnych własnych strat ohrzucało ubiegłej nocy bombami rozpryskowymi i zapalającymi ważne obiekty wojenne w Norwicz.

W nocy na 1 sierpnia w czasie potyczki pomiędzy niemieckimi statkami patrolowymi a angielskimi ścigaczami na północ od Zeebrügge zatopiono jeden ścigacz angielski, na drugim zaś wzniecono ogień artyleryjski. W nocy na 2 sierpnia przed wybrzeżem francuskim doszło do potyczki niemieckich statków patrolowych z angielskimi ścigaczami i kanonierkami. W czasie tej potyczki zniszczono prawdopodobnie dwa ścigacze angielskie, na dalszych jednostkach zaobserwowano celne trafienia. Niemieckie jednostki bojowe nie poniosły żadnych uszkodzeń.

Stale postępy na froncie południowym.

Armia sowiecka odrzucona między Salem a Donem. — Wielkie sukcesy lotnictwa.

Z głównej kwatery Führera, 3 sierpnia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na wschodzie armia pancerna, użyta do pościgu, zbliżyła się do głównego biegu Kubania. Beładny lokalny opór nieprzyjaciela został przełamany i wzięto liczne łupy, przede wszystkim w działach. Na północny zachód od tego terenu nieprzyjacielskie strażne tylnie odcinka Jęży zostały odrzucone ku południowi. Także i tam posuwanie się naprzód trwa. Między Salem a Donem wojska niemieckie i rumuńskie spychają nieprzyjaciela ku wschodowi. Silne formacje lotników bojowych i niszczycielskich brały udział w tych walkach. Pozafrontowe połą-

czenia Sowietów w rejonie kubańskim, szczególnie linie kolejowe Baku-Rostów, były narażone na ciężkie ataki.

W wielkim łuku Donu odparte zostały ponowne sowieckie kontrataki i zniszczono znowu 85 czołgów. Eskadry nurkowe i bojowe, jak również oddziały artylerji przeciwlotniczej lotnictwa uczestniczyły także i w tych walkach zwycięsko. Podczas nocnych ataków na żeglugę na Woldze zatopiono zostały dwa statki-cysterny i sześć frachtowców, uszkodzono dziewięć dalszych frachtowców.

Na północ od Rżewa, na froncie Wołchowa i pod Leningradem zafatowały się kontynuowane ataki znacznych sił nieprzyjaciela.

skich, które widocznie były prowadzone celem odciążenia od przeciwnika ciężko naciśniętego frontu południowego.

W Japonii niemiecka piechota i strzelcy górscy, skutecznie wspierani przez lotników nurkowych, wzięli silnie obsadzoną przez nieprzyjaciela, rozbudowaną wyżynę. W zaciętych walkach leśnych zniszczona została pewna ilość nieprzyjacielskich stanowisk bojowych. Na froncie Murmańska strzelcy górscy zniszczyli podczas skutecznych akcji wypadowych kilka nieprzyjacielskich urządzeń bojowych.

Sowieckie lotnictwo straciło wczorajszego dnia 114 samolotów. Pięć własnych samolotów zaginęło.

Na Malcie bombardowane było lotnisko Halfar przez niemieckie i włoskie samoloty bojowe z dobrym skutkiem trafień. Na wschodnim morzu Śródziemnym jedna z niemieckich łodzi podwodnych zatopila jeden transportowiec żaglowy.

Na wschodnim wybrzeżu Anglii i w Midlands lotnictwo zwalczało wczorajszego dnia i w przeciągu ubiegłej nocy ważne ze względu wojskowych urządzenia w kilku miejscowościach.

W czasie od 23 lipca do 2 sierpnia brytyjskie lotnictwo straciło 248 samolotów, z czego 84 na morzu Śródziemnym i w Afryce północnej. W tym samym czasie w walce przeciw Wielkiej Brytanii straconych zostało 78 własnych samolotów.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 3 sierpnia. Włoski komunikat wojenny z poniedziałku brzmi następująco:

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

W Egipcie obustronna ożywiona działalność artyleryjska. Także i obustronne powietrzne siły zbrojne były bardzo czynne. Włoskie i niemieckie lotnictwo zwalczało z widocznym skutkiem zbiorowiska wojsk i samochodów na nieprzyjacielskim zapleczu. Baterie obrony przeciwlotniczej „dywizji Trento” zniszczyły dwa brytyjskie samoloty celnymi trafieniami.

Formacje powietrzne osi bombardowały lotnisko Halfar.

Powtarzane ataki powietrzne na jeden z naszych konwojów, płynących przez morze Śródziemne zawiadywał całkowicie przez zrzeczenie manewrowanie okrętów i przez skuteczną interwencję konwoju.

Współpraca Burmy z Japonią.

Tokio, 4 sierpnia. Szef powołanego ostatnio do życia centralnego rządu burmeńskiego, Meung, w rozmowie z rangaonickim korespondentem dziennika „Tokio Niczi Niczi” oświadczył, że jego najważniejszym zadaniem jest, przy najściślejszej współpracy z Japonią doprowadzić do zwycięskiego zakończenia wojny i współpracować przy odbudowie wielkich wschodnio-azjatyckich terenów, w których zapanuje dobrobyt.

Hindusi powinni brać sobie z niego przykład i w ten sposób zrzucić jarzmo brytyjskie. Przytem mogą być przekonani, że wszyscy Burmeńczycy podadzą im pomocną dłoń.

Iran pod naciskiem bolszewików.

Vigo, 3 sierpnia. Ustąpienie sprzyjającego Sowietom rządu irańskiego uważane jest w kołach poinformowanych jako dowód nieznośnych stosunków, panujących w Iranie pod okupacją brytyjsko-sowiecką.

Trudności, jakie ujawniły się od czasu obsadzenia Iranu przez bolszewików i Anglików w ciągu ostatnich tygodni zaostriżyły się do tego stopnia, że rząd irański został w praktyce pozbawiony wszelkiej swobody decyzji. Następnym tego rodzaju sytuacji było ustąpienie irańskiego ministra sprawiedliwości, a obecnie dymisja całego gabinetu irańskiego.

Nowy premier irański.

Erzerum, 3 sierpnia. Według doniesień z Teheranu, parlament irański powołał na stanowisko nowego premiera Ahmeda Ghvana. Ahmed Ghavan udał się bezpośrednio potem do szacha.

LAWINA

Za oknami szalała zadymka. Nicolas Brien, telegrafista stacji wysokogórskiej Mont Blau, od godziny bez przerwy wystukiwał zgrabiłami z zimna palcami tekst depezy.

„Uwaga! Uwaga! Zawiadomić wszystkie pociągi idące w kierunku Perth. Na odcinku między Saint-Martin a Vieux de Chant niebezpieczeństwo lawiny. Uwaga! Uwaga! Na odcinku między...”

W wagonie restauracyjnym expressu „North” murzyński jazz grał przebieg sezonu „Błękitny rumbe”. Na wysokich stolikach barowych blond pani i jej towarzysze.

— Maurice, czy ty właściwie jeszcze mnie kochasz?

— Jak możesz pytać Violette, przecież mówiłem to ci już tysiąc razy.

— Powiedz po raz pierwszy. Przecież nawet bajki są z tysiąca i jednej nocy.

— Po raz tysiąc i pierwszy powtarzam uroczysto — ponad świat. Miłość moja zdolna jest przenosić nawet góry, które w tej chwili przesuwają się w przyspieszo-

nym rytmie za oknami expressu. No, nie rób takiej zadanej miny, Violette. Uśmiechnij się: gdy się uśmiechasz, twoje liljowe oczy mają szczególny czar.

— Mianowicie?

— Przypominają mi pewien wieczór lipcowy, gdy pachniały białe jaśminy, pachniały gwiazdy i... twoje usta.

— Wieg i ty ten wieczór pamiętasz, dzieciaku?

— Naturalnie, małeńka. Zatańczmy na cześć wspomnień. Porwała ich melodia błękitnej rumby.

Przedział drugiej klasy. Półmrok.

— Spój Billy! Spój już synku.

— Kiedy jeszcze raz, tatusiu, kiedy jeszcze raz chcę te bajki o misiu pluszowym, którego bał się smok.

— No dobrze Billy — tylko spróbuj usnąć.

Był sobie raz taki duży pluszowy niedźwiadek...

— Czy taki sam duży, jak ten, jaki dostałem od świętego Mikołaja?

— Tak, nawet jeszcze większy. Niedźwiadek ten kochał bardzo swoją mamusię i swego tatusia.

— A gdzie jest moja mamusia, tatusiu!

— Wiesz przecież, że trzy miesiące temu pojechała do Cannes.

— Ale dlaczego nie zabrała ani mnie, ani ciebie, tatusiu, tylko pojechała z nią ten pan, który zawsze przynosił mi ptysie kremowe, gdy ciebie nie było w domu?

— Spój Billy. Spój już synku.

Billy spi. Koła expressu bez przerwy wolały „dlaczego odjechałaś”, „dlaczego odjechałaś”.

*

Wagon klubowy. Czterech wytwornych panów, stolik i cztery talje kart.

— i po partii!

— Pan dyrektor płaci 2.000 fr., pan mości książę 3.500.

— Może podwyższymy stawkę?

— Frosze bardzo. Proszę bardzo, mówił sapiąc gruby pan Vautel, właściciel znanego banku. Ale właściwie która godzina.

— Służę — za kwadrans dwunasta.

— Jak się ten ekspres potwornie wlece. Oszaleć można z nudów. Zaczynamy.

*

Zawodowca stacyjki górskiej Saint-Martin dorzucał co chwile węgiel do małego żelaznego piecyka.

— Co za pogoda szatańska, co za pogoda mruczał pod nosem. Chyba bania z bita śmietana rozbiła się nad światem. Na odległość dwu metrów nie widać.

Zawarczał telefon. W słuchawce zaskrze-

czał głos Jacquot telegrafisty sąsiadkiej stacji Maillot.

— Halo, to ty, Marcel?

— To ja.

— Obserwatorium Mont-Bleu już od

dwóch godzin powtarza, że na odcinku między Saint-Martin a Vieux de Chant

grozi niebezpieczeństwo lawiny. Rozumiem

mnie, mój stary — niebezpieczeństwo

lawiny. Trzeba uprzedzić maszynistów

stów. Halo, czy rozumiesz? niebezpieczeństwo lawiny — l - a - w - i - n - y !!!

Silny poryw wiatru otworzył drzwi

rzucając do wnętrza tumany śniegu.

*

W przedziale pierwszej klasy mistrz walczył ciężkiej Jean Richpin ziewał co chwila

potężnie, zasłaniając usta płachtą „Matia-

na”. Po ostatnim spotkaniu z Tony Gal-

ne czuł się ogromnie rozbity — i szczerze

wy. Życie jest jednak piękne — mruczał

dotykając przez marynarkę wywołanego

portfela widomego dowodu zwycięstwa

nad Tony'm. Ale wszystkie mięśnie bólały

go też potężnie. — „Starzeje się, choroba”

Czterdzieści lat dla boksera to kon-

Jeszcze jutro jedno spotkanie w hali Point

a potem wyjeżdżam do Santa Monica. Ku-

puję domek i hoduję róże. Wylacznie ho-

baciane.

Za oknami termometr wskazywał miano

29 stopni.

*

Aljanci stracili dotychczas 19¹/₂ miliona ton okrętów.

Berlin, 3 sierpnia. Niemieckie Biuro Informacyjne stwierdza na podstawie informacji z miarodajnych kół wojskowych, że niemiecka marynarka wojenna oraz niemieckie lotnictwo mogły się pochlubić w ciągu miesiąca lipca szeregiem nowych poważnych sukcesów w walce o tonaż okrętową. Dzięki ustalonemu obecnie bilansowi zatopień za miesiąc lipiec w wysokości 815.900 ton, ogólna suma zatopionego tonażu aljanckiego podwyższyła się do okrągło 19,5 milionów ton.

Udział niemieckich łodzi podwodnych w sukcesach za miesiąc lipiec wyraża się w zniszczeniu 92 aljanckich okrętów handlowych, łącznej pojemności 613.400 ton. Akcja niemieckich łodzi podwodnych rozciągała się na olbrzymim terenie operacyjnym, obejmującym przeszło 2.500 mil morskich, czyli niemal 10.000 kilometrów. Znamiennym jest, że łodzie podwodne, oprócz zniszczenia 24 okrętów handlowych i 10 żaglowców towarowych, zameldowały również o zatopieniu jednego statku strażniczego i uszkodzeniu dwóch kontrtorpedowców. Jak podkreśla bowiem Niemieckie Biuro Informacyjne, każde uszkodzenie jednostek konwojowych odbija się niekorzystnie na całej służbie ubezpieczeniowej Anglików i Amerykanów, gdyż w tych warunkach jednostki wojenne, jakie przeznaczono do tych celów, muszą ich dowódców rozdzielać na wielkie przestrzenie.

Ponadto w ciągu ubiegłego tygodnia zanotowano również rzadki wypadek, iż nie-

miecka łódź podwodna zdołała zestrzelić jeden samolot aljancki. Wypadek ten zaszedł tym razem na północnym oceanie Lodowatym.

W czasie akcji ubezpieczającej i kontrolnej w rejonie kanału La Manche doszło w ubiegłym tygodniu do zaciętej walki niemieckich statków patrolowych z brytyjskimi kontrtorpedowcami i kanonierkami. W czasie jednej z walk na tym terenie, jednostki niem. floty wojennej zdołały uczynić niezdolnymi do akcji połowę atakujących brytyjskich ścigaczy-kanonierek, wobec czego Anglicy ze swej strony przerwali walkę.

Ogólna liczba zestrzelonych brytyjskich samolotów w ciągu ubiegłego tygodnia dosięgnęła 166 maszyn. Równocześnie lotnictwo niemieckie podjęło ponownie skuteczne ataki na wyspę brytyjską, przy czym operacje te były przede wszystkim skierowane przeciwko ważnym obiektom wojennym i fabrykom przemysłu zbrojeniowego.

czółek mostowy załamało się, częściowo w walce wręcz.

W rejonie morskim na północny zachód od Trypolisu niemieckie samoloty bojowe zatopili w dniu 30 lipca aljancką łódź podwodną.

Po dokonaniu kilku lotów nękających w dniu 31 lipca Anglicy dokonali w ciągu ubiegłej nocy nalotu na obszar przemysłowy w Nadrenji i Westfalji. Atakowali oni przede wszystkim Düsseldorf, gdzie w dzielnicach mieszkaniowych m. in. wybuchły pożary i powstały szkody rzeczowe w dwóch szpitalach. Ludność cywilna poniosła straty. Myśliwcy nocni i artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła z pośród atakujących samolotów 26 maszyn.

W czasie prób ataków, dokonanych przez mieszany zespół bombowców brytyjskich i samolotów myśliwskich na obszar ujścia rzeki Sommy, myśliwcy niemieccy zestrzelili w dniu wczorajszym w ciągu pół godziny 16 samolotów aljanckich, tracąc jedną własną maszynę. Dalszy anarar brytyjski zestrzelono w pobliżu Cherbourg.

W walce przeciwko Wielkiej Brytanii eskadry niemieckich samolotów bojowych obrzuciły w nocy na 1 sierpnia bombami rozpryskowymi ciężkiego i najcięższego kalibru ważne pod względem wojennym obiekty portowe i przemysłowe w Hull. Wszystkie samoloty, biorące udział w akcji, powróciły do swych baz wypadowych.

W walce marynarki wojennej przeciwko żegludzie amerykańskiej i brytyjskiej zatopiono w lipcu 98 aljanckich statków handlowych, pojemności 632.400 ton, z czego 92 statki handlowe, pojemności 613.400 ton przez łodzie podwodne, a 6 jednostek pojemności 19.000 ton przez ścigacze. Sześć dalszych poważnie zostało uszkodzonych celnymi torpedami. Ponadto jednostki niemieckiej marynarki wojennej zatopili 4 łodzie podwodne, 7 ścigaczy oraz 3 statki strażnicze, jak również uszkodzyli 2 kontrtorpedowce i szereg ścigaczy.

W tym samym czasie lotnictwo zatopilo 30 statków handlowych, pojemności 183.500 ton, oraz uszkodzyło dalszych 17 okrętów handlowych.

Tem samym Wielka Brytania i Stany Zjednoczone ogółem straciły 815.900 ton tonażu okrętowego, niezbędnego dla prowadzenia przez nich dalszej wojny.

resby. W czasie tego ataku wzniecono bombami pożary na dwóch australijskich parowcach transportowych, stojących na kotwicy w przystani, które następnie przewróciły się dnem do góry. Spalono doszczętnie rezerwuuar ropy, oraz nowo wybudowane koszary na wschodnim krańcu miasta. Zniszczono również radiostacje. Wszystkie samoloty japońskie powróciły do swych baz operacyjnych.

Atak powietrzny, jakiego dokonali silne zespoły lotnictwa japońskiego dnia 29-go lipca na północno-australijskie miasto portowe Townsville, był najgwałtowniejszy ze wszystkich, jakich kiedykolwiek dokonano na któreś z miast australijskich. Miasto pło- nie w wielu punktach. Dzielnica portowa, gdzie znajdują się liczne budynki skladowe przemysłu owocowego i drzewnego, u- cierpiała tem ciężiej, ponieważ zniszczeniu uległa wielka część olbrzymich zapasów to- warów, zgromadzonych w magazynach. — Również lotnisko i obiekty kolejowe w Townsville zostały ponownie ciężko uszko- dzone.

Irlandja zdecydowana zachować neutralność.

Madryt, 3 sierpnia. Agencja EFE donosi z Nowego Jorku, że poseł irlandzki w Stanach Zjednoczonych Robert Bronninn w drodze powrotnej z Irlandji po przybyciu do Nowego Jorku oświadczył, że naród irlandzki jest obecnie bardziej niż kiedykolwiek zdecydowany strzec swej neutralności. — 99 proc. ludności popiera politykę pokojo- wą rządu.

Dalszy wzrost wymiany towar. pomiędzy Niemcami i Węgrami.

Budapeszt, 3 sierpnia. Niemiecka i węgierska komisje rządowe dla spraw uregulowania niemiecko-węgierskich stosunków gospodarczych odbyły w ciągu ostatnich tygodni w Budapeszcie swoją coroczną konferencję.

W toku rokowań uzgodniono program obrotu towarowego i płatniczego pomiędzy obydwojma partnerami na następny rok operacyjny, biegnący od początku sierpnia 1942 do końca lipca 1943. Na następny rok przewidziano dalszy wzrost obustronnej wymiany towarowej.

W czasie konferencji stwierdzono, iż pomiędzy obydwojma rządami panuje zupełna zgodność w sprawie oceny problemów gospodarczych i finansowych.

Podróż dziennikarzy tureckich po Niemczech.

Monachium, 3 sierpnia. Delegacja dziennikarzy tureckich, odbywająca obecnie na zaproszenie rządu Rzeszy podróż po Niemczech, przybyła do Monachium.

Na wydanym przyjęciu przewodniczący delegacji dziennikarzy tureckich, ekscelencja Sadek zwrócił uwagę na fakt, iż przy- jazń niemiecko-turecka odpowiada nietylko wspólnym interesom obu krajów, lecz również jest wykładnikiem szczyrych i trwałych uczuć obydwóch narodów.

W czasie podróży po Niemczech nadarzy- ła się doskonała sposobność do poznania dyscypliny narodu niemieckiego oraz ol- brzymiego postępu Rzeszy na polu gospo- darczym i socjalnym. Na zakończenie swej podróży przedstawiciele prasy tureckiej zwiedzają jedno z historycznych miejsc na polu walki na froncie wschodnim.

Dalsze ograniczenia przywozu do Stanów Zjednoczonych.

Sztokholm, 3 sierpnia. W Stanach Zjed- noczonych ograniczono ponownie listę to- warów importowanych i produktów, któ- rym przynależno przywilej przywozu, jako niezbędnie koniecznym.

Pozatem na kraje neutralne, które są wie- dzie pod uwagę przy przywozie pewnych spe- cjalnych towarów ma się nałożyć obowią- zek dostarczenia do ich transportów wła- snych parowców, ponieważ ilość okrętów, jakimi dysponuje Północna Ameryka, jest zbyt szczupła.

815.900 tonażu aljanckiego zatopiono w lipcu.

Przekroczenie na szerokim froncie linii kolejowej Krasnodar-Stalingrad. — Zajęcie węzła kolejowego Salsk.

Z głównej kwatery Führera, 3 sierpnia. Naczelna komenda niemieckich sił zbroj- nych komunikuje w dniu 1 sierpnia.

Na wschodzie w pościgu za pobitymi bolszewikami przekroczone obecnie na szeroki- m froncie linie kolejową Krasnodar-Stalingrad. Oddziały sowieckie zostały okrajone. Akcja mająca na celu ich wyniszczenie toczy się w dalszym ciągu. Wę- zeł kolejowy Salsk zajęto. Lotnictwo sil- nemi zespółami zwalczało cofające się od- działy bolszewickie. W toku trwających ciężkich walk w wielkim toku Donu, znisz- czono w dniu wczorajszym znowu 48 czoł- gów sowieckich i to częściowo przy współ- działaniu baterji artylerji przeciwlotni- czej. Eskadry lotnicze za dnia i w ciągu nocy atakowały wyładowujące się wojska i transporty na kolejach, drogach ląd- owych i wodnych. Na Woldze zatopiono je- den statek-cysternę oraz 7 frachtowców, a ponadto uszkodzono 16 dalszych statków frachtowych.

Na północ od Rżewa w toku zaciętych walk spętlży na niczem ponownie kilka-

kratnie dokonane ataki bolszewików. Pie- chota przytem zestrzeliła 4 samoloty so- wieckie.

Na froncie wolchowskim Biełkita Dywi- zja hiszpańska odparła atak bolszewicki, zadając oddziałom sowieckim krwawe stra- ty. Natarcie bolszewików na pewien przy-

Dalsze postępy ofensywy japońskiej w Chinach.

Szzanghaj, 3 sierpnia. Jak podają czyn- niki japońskie, wojsko japońskie po kilku- tygodniowej przerwie na nowo podjęło z końcem lipca ofensywę na frontach pod Czekiang i Kiangsi; akcja ta zapoczątko- wana została w połowie maja przeciwko położonym tam bazom lotniczym.

W dniu 29 lipca zapoczątkowano opera- cje, wymierzone przeciwko siłom czungkiń- skim w ilości dwóch do trzech dywizji, któ- re znajdują się w odległości około 250 km na południe od Hangezau. Czungking po- dał do wiadomości, iż wojska chińskie wy- cofały się musiały z Czingeit.

Jak wynika z ostatniego tygodniowego komunikatu głównej kwatery japońskich sił zbrojnych w Chinach, teren operacji, mających na celu zniszczenie chińsko-ko- munistycznych sił zbrojnych w północnej części prowincji Hopeh przeniesiono na równinę Szahar. Na równinie tej prze- prowadzają japońskie i mandzurskie siły zbrojne szeroko zakrojoną akcję oczyszcz- nia tego terenu z resztek chińsko-komuni- stycznych oddziałów, które okrażono już w różnych punktach.

Komunikat podaje do wiadomości, że ja-

pońskie siły zbrojne, operujące w Wuhan w północnych Chinach, przeprowadziły dnia 23 lipca niespodziewany atak na 41 armję czungkińską. W tym samym dniu oddziały japońskie zdobyły Chungshutien i Kotinpo, na północ od Czungsiamgsien. Dalsze doniesienie stwierdza, że inny od- dział japoński, który przystąpił do ofensy- wy na zachodnim brzegu rzeki Han w pro- wincji Hupeh zaatakował obecnie wojska czungkińskie na terenach położonych na północ od Czuczafau, na północny wschód od Sungtzehsien.

Japońskie naloty na Australję i Nową Gwineę.

Sztokholm, 3 sierpnia. Jak podaje londen- ska służba informacyjna, japońska eska- dra bombowców eskortowana przez 22 sa- moloty myśliwskie zaatakowała we czwar- tek popołudniu Port Darwin, właśnie w chwili odbywania się tam święta wojsko- wych.

Lotnictwo marynarki japońskiej dokona- ło nowego gwałtownego ataku na Port Mo-

— Radź coś Pierre. Radź coś Pierre. — Zawiadowca stacji Saint-Martin szarpał nerwowo palto swego zastępcy Piotra Rouge.

— No ale co? Aparat nadawczy nawalił i tyle. Expres North zwił nam pięć minut temu ze stacji. Bez nadajnika nie potrafi- my go zatrzymać po drodze. Swoja droga tysiąc dwustu ludzi będzie miało niezły pogrzeb. Bez przesiadki do nieba.

Zupełnie załamany usiadł zawiadowca za stołem. W myślach widział się już na ławie oskarżonych.

— Więc już nie nie pomoże?

— Owszem, jeszcze jedna rzecz może po- móc...

— Mianowicie?

— Cud! Jeśli jesteś wierzący, to módl się i daj papierośa, bo wściekle zimpó.

*

— Jezus! Marja! zgineliśmy — ryknął Anselm, drugi palacz ekspresu North. — Przepadliśmy, zgineliśmy — jęczał — ho. Śnieg przestał padać. W błędnym świetle gwiazd widać było wyraźnie pedzacą lawi- nę. Sunęła spokojnie i nieublaganie jak śmierć.

— Nie rycz Anselm, stara malpo — wrzeszczał Eduard maszynista. — Musimy uciec. Musimy dopędzić wirazów pierw niż

ona. Za wirazem jest wybawienie. Dwa ra- zy więcej węgla! Naprzód!

*

W restauracyjnym wagonie zupełnie już pijany Maurice całował pantofelek Vio- lette.

— Jeżeli chcesz jeszcze jednego dowodu miłości, to gotów jestem wypić dla ciebie jeszcze jeden cocktail, choć wierzę mi naj- droższa, że mam już dość, zupełnie dość...

*

W piętnaście sekund od momentu, gdy ostatni wagon ekspresu North minął wi- raz, przez tory przewaliła się z hukiem lawina.

*

W wagonie klubowym panowie Heyto- wali spokojnie brzdza. Spał pan Epicier, marząc o ciepłych zakaskach. Spał mały Epicier marząc o ciepłych zakaskach. Spał Billy, śniąc o mamusi, która odjecha- ła do Cannes. Znużona Violette oparła głowę o ramię Maurice'a i usnęła. We śnie przymierzała nową suknię od Wortha.

Tylko maszynista Eduard ocierał pot z czoła, szepcąc — Madonna! Śnieg zaczął znów padać wielkimi wil- gotnymi płatkami.

Dr. Allan

Uwaga! Uwaga! Na odcinku między Saint-Martin a Vieux de Chant śnieżyca zesypała tory. Oczyszczyć natychmiast tor dla ekspresu North. Brygady 28, 29, 30, 31 przystąpić natychmiast do akcji czynnej.

Uwaga! Uwaga! Nasza znana i niezrów- nana Rosita Cantile odtańczy teraz bolero.

Ubrany w czerwony frak konferansjer ekspresu North ukazał w uśmiech dwa rzędy białych zębów.

— Nie patrz na nią tak Maurice, bo je- stem zazdrosna.

— Ależ Violette im więcej widzę kobiet, tem bardziej cię kocham.

— Czy dlatego jest stale tyle kobiet wo- kół ciebie?

Saxofon śmiał się nerwowym śmiechem, przedrwiwając ją, jego, a może cały świat.

*

Raz dwa, raz dwa dzwięczały łopaty. Czarne sylwetki ludzi walczyły z nocą, śniegiem i wiatrem.

*

Mimo 29 stopni mrozu maszynista Eduard ocierał co chwila pot z czoła. Gdy próbował wyrzucić przez okienko, wiatr zdierał mu beret, a płatki śniegu zalepia- ły oczy. Reflektory ekspresu naprzódo wal- czyły ze śnieżyca. Połamane smugi światła blakły się bezradnie wokół maszyny.

— Eduard! — szturchnął maszynistę w

bok Michel, pierwszy palacz ekspresu North — jeszcze godzina takiej jazdy, a po- jedziemy prosto do nieba.

— Ty kruk obrzydlivy — wrzasnął Eduard — odpukać to natychmiast.

— Ale w co? Odpukać trzeba w niehe- blowane, a tu samo żelastwo.

— Odpukać w swoją pałę, ta jest nape- wno nieheblowana.

I dalej chłopcy. Dwa razy tyle węgla.

*

Uwaga, uwaga! Mówi obserwatorium wysokogórskie Mont-Bleu. Mont-Bleu, Ru- szyla lawina. Ruszyła lawina. Zatrzymać wszystkie pociągi na stacji Saint-Martin. Ruszyła lawina.

*

— Jakże nudne jest życie — stekał pan Epicier, aptekarz z Boulogne, leżąc na górnym łóżku w wagonie sypialnym expre- su North. — Expres wlecz się niesamowi- cie. W barze wszystkie gorące zakaski po- dają już zimne. I ani jednej ładnej fordan- serki nie maja.

Do przedziału wszedł konduktor.

— Co to jest za stacja, z której teraz ru- szamy? — spytał pan Epicier.

— Saint Martin, Saint Martin, proszę pana.

*

Piorun zabił kobietę.

Kielce, 4 sierpnia. W czasie onegdajszego burzy zdarzył się ciekawy wypadek we wsi Romanów, gminy Piekoszów (powiat Kielce).

Piotr Daszkiewicz siedząc w mieszkaniu wraz z żoną i dzieckiem, oraz jednym z sąsiadów, usłyszeli w pewnym momencie straszliwy huk, a następnie krzyk żony, nad głową której spostrzegli ogień. Żona Daszkiewiczowa, Marja, momentalnie upadła na podłogę wraz z dzieckiem. Mąż wraz z sąsiadem pospieszyli na ratunek, przyczem wynieśli zemdloną na podwórze, gdzie starym zwyczajem wiejskim, przysypali nie dającą znaku życia Daszkiewiczową ziemią. „Ratunek” ten nie dał żadnego skutku i rana piorunem zmarła. Piorun pozostawił ślad w postaci połowy sinej twarzy i opalonych włosów. Dziecko nie odniosło żadnych obrażeń.

Piorun wleciał do mieszkania kominem i uderzył w podłogę, poczem raził Daszkiewiczową. Od pioruna powstał pożar, który zniszczył część domu Daszkiewiczów. Dziwny ten wypadek, a zwłaszcza ocalenie cudem dziecka, jest szeroko komentowany w okolicy. Równocześnie prawie w sąsiedniej wsi Wincetowie, gminy Piekoszów, piorun uderzył w zabudowania Marji Miernik. Wszystkie zabudowania poszkodowanej spłonęły, przyczem piorun zabił znajdujące się w stodole dwie krowy i ciele. Od pożaru zabudowań Miernikowej zajęły się sąsiednie zabudowania Jana Salomona i Walentego Kowalskiego, które to zabudowania uległy spaleni.

Specjalny stempel pocztowy na rocznicę powstania Galicji.

Lwów, 3 sierpnia. W związku z pierwszą rocznicą powstania Galicji, Niemiecka Poczta Wschodu ustanowiła specjalny stempel, który od 1 sierpnia 1942 r. wprowadzony został w urzędzie pocztowym Lwów I.

Wnioski o specjalne stemple mogą być kierowane: również do Stempelstelle der Versandstelle für Sammlermarken, Krakau, Poststrasse 15, gdzie będą podbijane w okresie od dnia 2-go sierpnia do 31 sierpnia 1942 r.

Gospodarowanie piórami.

Kraków, 3 sierpnia. Obowiązkowi zaofiarowania piór podlegają wszystkie zakłady, w których zachodzą pióra wszelkiego rodzaju, które nabywają pióra, preparują je, magazynują i sprzedają, a więc w szczególności zakłady skupu i oczyszczania piór, dalej tużarnie i rzeźnie drobiu.

Zakłady wyżej wymienione winny zaofiarować do zakupu Centralnemu Urzędowi Rolnictwu, Centrali Urzędu, pióra zakupione lub powstające w nich. Centralny Urząd Rolniczy nie ma obowiązku przejęcia piór zaofiarowanych do zakupu. Jeżeli odmówi on przejęcia, wolno te pióra stosownie do szczególnych zleceń zbierać, magazynować, sprzącać lub zużytkować w inny sposób.

Do skupu wszelkiego rodzaju piór uprawnione są jedynie: 1) zakłady skupu i oczyszczania, dopuszczone przez Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Wyżywienia i Rolnictwa), oraz ich skupujący; 2) zbiorcze dopuszczone przez Gubernatora Okręgu (Wydział Wyżywienia i Rolnictwa) oraz ich skupujący. Zbiornice otrzymują od Gubernatora Okręgu (Wydział Wyżywienia i Rolnictwa) pewien obszar przeznaczony do skupu i muszą odstawić pióra oznaczonym zakładom skupu i oczyszczania. Skupujący nabywają pióra w imieniu i na rachunek zakładu lub placówki, dla której skupują i są obowiązani odstawić temu zakładowi lub tej placówce wszystkie nabyte pióra.

Skupujący dla zakładów skupu i oczyszczania są uprawnieni do skupu na całym obszarze Generalnego Gubernatorstwa. Skupujący dla zbiornic są uprawnieni do skupu jedynie na przydzielonym im obszarze. Wszyscy skupujący winni posiadać legitymację władzy, właściwej w myśl ust. 1 do dopuszczenia. Legitymacja winna zawierać nazwisko, miejsce zamieszkania, datę urodzenia i narodowość skupującego oraz wymienić zakład lub placówkę, dla której on skupuje. Przy skupujących dla zbiornic należy wymienić ponadto obszar przydzielony im do skupu. Sprzedaż surowca przez zakłady skupu i oczyszczania, jakoteż przez detaliczne zakłady rozdzielcze konsumentom jest zabroniona. Sprzedaż detaliczna piór jest dozwolona jedynie detalicznym zakładom rozdzielczym, dopuszczonym przez Gubernatora Okręgu (Wydział Wyżywienia i Rolnictwa).

Zabrania się podrabiania piór oraz domieszania materiału zwiększającego ciężar. Ten, któremu zaofiarowano takie pióra, albo który stwierdził przy innej sposobności podrobienie lub domieszkę, jest obowiązany niezwłocznie donieść o tem Rządowi Generalnego Gubernatorstwa (Głównemu Wydziałowi Wyżywienia i Rolnictwa) z podaniem bliższych szczegółów. Towar należy zatrzymać do dyspozycji Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Głównego Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa).

(Zet) **KRADZIEŻ ROWERU.** Stefanowi Belickiemu z Baranowa, gminy Sucheńskich (powiat Kielce) skradziono rower wartości 800 złotych, pozostawiony w korytarzu Ubezpieczalni Społecznej w Kielcach.

Kraj nad Donem.

(k) Kraków, 4 sierpnia. Don, którego długość wynosi prawie 2 tysiące km (a więc jest tak długi mniej więcej jak Ren), wypływa z małego jeziora w południowej części centralnej wyżyny rosyjskiej, nieco na południe od Moskwy. Z początku płynie przez teren falisty, później przeżywa się przez wielką wyżynę, która ongiś stanowiła step sięgający aż do morza Czarnego i Azowskiego. Brzegi Donu po obu stronach są wszędzie niemal płaskie, a spadek jego jest bardzo mały — trzysta razy mniejszy od spadku Renu. Dlatego też Don płynie bardzo powoli. Obecnie, w czasie lata, w okolicach Woroneża liczy on około 350 m szerokości, a w najszerszym miejscu nie przekracza bodajże 500 m. Jednak w czasie słotnej jesieni, a zwłaszcza na wiosnę, Don zalewa kraj, przyczem poziom wody sięga 14, a nawet i 16 metrów. Jeżeli przyłączyć się do tego i południowo-zachodnie wiatry, wówczas spędzają one wodę z morza Azowskiego do Donu, w związku z czem poziom tej rzeki wzrasta do 20 metrów.

W związku z powyższym nie można się dziwić, że

nad rzeką Donem nie wyrosło wiele miast.

Największe miasto Woroneż, które zostało przez wojska niemieckie zdobyte, nie leży właściwie nad Donem — ale nad jego lewobrzeżnym dopływem Woroneżem. Jedynie u ujścia Donu wyrosło parę miast, jak Rostów nad Donem i mniejsze miasteczka, jak Azów i Nowoczerkask.

Kraj położony w dorzeczu Donu należy do bardzo żyznych.

Tu rozprzestrzenił się ongiś szeroki step — odczyną i miejsce zatrzymania się licznych plemion koczowniczych, które znajdowały znakomite pastwiska dla swych trzód. Później przyszedł rolnik, który usunął trawę, odkrył płodną ziemię i step zamienił w rolę.

Na obszarze pomiędzy Dnieprem a Wołgą, a więc dwa razy tak wielkim jak państwo niemieckie przed wojną, niema kompletnie materiału budowlanego dla wznoszenia domów i dróg.

Tu wogóle niema kamieni. Są jedynie pokłady gliny i to na znacznej głębokości. — Ponieważ i drzewa brakuje, które do niedawna jeszcze stanowiło jedyny materiał opałowy dla domów, przemysłu i kolei, niema też cegielni — a domy mieszkańców są wznoszone z niewypalanej cegły. Dopiero w ostatnich czasach powstało kilka cegielni, które miały zaopatrywać miasta w materiał budowlany.

Na terenach położonych nad Donem mieszkali w odległej starożytności ludy spokrewnione z Iranczykami, a to Scytowie.

Słowo Don — rzeka jest jedynym słowem z mowy Scytów, które do dzisiejszego dnia utrzymało się w użytku. Jest rzeczą wprost niepodobną wyliczyć wszystkie ludy, które w ciągu tysiącleci przewijały się przez ten teren stepowy, dążąc z Azji do Europy. Najazd Mongołów w połowie XIII stulecia był ostatnim etapem wędrówki ludów. Następnie rozpoczęła się inwazja rolników z północy. Pług odniósł zwycięstwo nad „Dzielnymi Polami” — tak bowiem nazywano step ten w dawnych czasach. Nad dolnym brzegiem Donu zaczęli też osiedlać się Kozacy, którzy stąd wyruszyli na wyprawy przeciwko Turkom i Tatarom (do których podówczas należały brzozi morza Czarnego). Ponieważ organizacje kozackie powstały i nad dolną Wołgą, dlatego też osiedleni nad Donem kozacy dla odróżnienia, zaczęli mianować się **Dońskimi Kozakami**. Z czasem uznali oni zwierzchnictwo moskiewskie i w moskiewskiej armii tworzyli nieregularne oddziały konne. Przed wojną światową żyło nad Donem około miliona kozaków. Służyli oni przy wojsku od 18 do 60 roku życia i w związku z tem cieszyli się wielkimi swobodami.

Po rewolucji w Rosji kozacy dośney nie uznali rządów bolszewickich.

Po ciężkich walkach znaczna ich część wzmigrowała.

Podczas gdy nad górnym i środkowym Donem znajdują się prawie że wyłącznie tereny rolnicze, to nad dolnym biegiem tej rzeki i w do-

rzecz jej najważniejszego dopływu — Dońca, rozwinął się handel i przemysł. Już Turcy wybudowali przy ujściu Donu twierdzę Azow, ażeby uniemożliwić kozakom dońskim wybieganie na ich łodziach na „chadzki”. W połowie XVII stulecia dońscy kozacy zdobywali tę twierdzę i wytrzymali w niej 6-letnie oblężenie tureckie. — Dopiero, kiedy zabrakło im pożywienia, poddali się.

Pod koniec XVIII stulecia opodał Azowa, u ujścia Donu, wyrosło miasto Rostów.

Tutaj przechodzi ważna droga lądowa, która łączy Moskwę z Kaukazem. W Rostowie rozwinął się czasem wielki przemysł. Tu wyrosły fabryki, produkujące maszyny rolnicze, które swoimi wyrobami pokrywały zapotrzebowanie całej okolicy. — 1929 roku żyło w Rostowie 600.000 mieszkańców.

W połowie ubiegłego stulecia zaczęto wykorzystywać bogate pokłady węgla, znajdujące się w Zagłębiu Dońckim. Z amerykańską szybkością zaczęły wyrastać miasta, liczące ponad 100 tys. ludzi, jak Stalino (Juzówka), Makiejówka (Artemowsk) i t. p.

Skoro Rostów i Krasnyj Łucz oraz cały szereg innych miast znalazły się w rękach niemieckich, **Unja Sowiecka straciła swe najważniejsze tereny węglodajne**. Od miasta Stalino na zachodzie, aż do ujścia Donu na wschodzie, rozpościerają się bowiem olbrzymie pokłady węgla, na terenie liczącym ponad 300 km długości i 80 km szerokości. Uczeń oceniają te olbrzymie zasoby węgla w przybliżeniu na 90 miliardów ton. — Na wspomnianym terenie było zatrudnionych 265.000 robotników. W Zagłębiu Dońckim, w 1938 roku, wydobyto prawie 81 milj. ton węgla, co stanowiło 61 procent ogólnej produkcji sowieckiej — (a 85 procent w części europejskiej).

Strata, jaką poniosła Unja Sowiecka przez oddanie Zagłębia Dońckiego, wytworzyła lukę, której w żaden sposób załatać się nie da.

Uboj domowy.

Kraków, 3 sierpnia. Za uboje domowe uważa się nieprzemysłowe uboje, o ile uzyskane z uboju mięso, wyroby mięsne, tłuszcz mają być użyte we własnym gospodarstwie domowym.

Kart uboju dla ubojów domowych udziela się tylko, jeżeli wnioskodawca wykaże, że:

1) w czasie od dnia 1 kwietnia do 31 marca poprzedniego roku dokonywał ubojów domowych w tych samych rozmiarach; 2) za każde zwierzę, na które postawił wniosek o zezwolenie na ubój, dostarczył 4 sztuki tego samego rodzaju w ciągu jednego roku, nie otrzymując w zamian kuponów mięsnych; 3) zwierzęta przeznaczone na ubój trzymał i karmił co najmniej przez 6 miesięcy we własnej stajni.

Kart uboju dla bydła rogatego, cieląt i owiec udziela się tylko wielkim przedsiębiorcom, jeżeli udowodnią, że mają szczególne zapotrzebowanie na mięso, a nie mogą go pokryć z uboju trzody chlewnej. Jeżeli przedsiębiorstwo w ciągu roku powtórnie stawia wniosek o wystawienie kart uboju dla ubojów domowych, to wnioskodawca

przy stawianiu drugiego i następnych wniosków winien udowodnić liczbę osób, zaopatrywanych w jego przedsiębiorstwie w mięso (oddzielnie dla Niemców, Ukraińców i Polaków). Wnioskodawca winien, podając numer zamku usznego, wykazać wagę zwierzęcia, przewidzianego na ubój.

Karty dla ubojów domowych należy przedłożyć urzędnikowi-ogładczywi mięsa, celem ostemplowania. Bezpośredni posiadacz zwierzęcia, który dokonał uboju domowego, winien w ciągu 24 godzin przekazać odcinek główny karty uboju właściwemu targonikowi w celu wykreślenia zwierzęcia z rejestru zwierząt. Odcinek karty uboju pozostaje w posiadaniu bezpośredniego posiadacza zwierzęcia, który przy następnych wnioskach o zezwolenie na ubój domowy winien przedłożyć Staroście Powiatowemu (Urzędowi Wyżywienia i Rolnictwa), w gminach z targami na bydło rzeźne kierownikowi targu. Każde, również i bezpłatne oddanie oraz nabywanie mięsa, wyrobów mięsnych i tłuszczu z ubojów domowych jest zakazane.

Hodowla królików pomocą w wyżywieniu.

Kraków, 3 sierpnia. Pewne trudności aprowizacyjne, szczególnie dające się odczuwać w obecnym czasie, skłoniły Główną Radę Opiekuńczą do szukania nowych możliwości zaopatrywania kuchni ludowych w środki żywności. Po dłuższej obserwacji i próbach praktycznych okazało się, że hodowla królików może przynieść w tym kierunku korzyści.

Z tych względów godnym polecenia jest zainicjowanie rozpowszechniania i popieranie akcji hodowlanej królików wśród podopiecznych oraz zaprowadzenie hodowli we własnym zakresie przez Delegatury Polskiego Komitetu Opiekuńczego, które prowadzą kuchnie lub punkty dożywiania dzieci.

Hodowla królików nie jest połączona ze specjalnymi trudnościami i jest na ogół tania. Dla hodowli należy użyć gatunku królika większego, który już po stosunkowo krótkim okresie czasu może dojść do wagi kilkunastu kilogramów. Obok znacznej ilości mięsa, dostarcza królik również futerka.

Hodowla królików, zapoczątkowana eksperymentalnie przez Delegaturę w Bystrze, rokuje jak najlepsze wyniki i dopuszcza twierdzenie, że hodowla taka zaprowadzona przez inne Delegatury będzie miała zapewnione powodzenie i przyniesie spodziewane korzyści.

Ostrożnie z balonami i latawcami.

Kraków, 3 sierpnia. Jak dowiadujemy się z miarodajnego źródła w wielu miejscowościach Niemiec wypuszczano balony i latawce w celach naukowych, przymocowane drutami do ziemi. Zdarza się jednak, że przedmioty te urywają się, nieraz wraz z długim drutem, wobec czego ostrzeżenie, że dotykanie tych przedmiotów grozi może poważnym niebezpieczeństwem, gdyż druty, po zetknięciu się z przewodami wysokiego napięcia lub przy innej sposobności, mogą być naładowane prądem elektrycznym.

Należy więc zachować daleko posuniętą ostrożność przy zbliżaniu się do tych przedmiotów z powodu niebezpieczeństwa wybuchu i zaproszenia ognia. We własnym interesie i w interesie bezpieczeństwa publicznego należy fakt znalezienia balonów, latawców i innych tego rodzaju przedmiotów zgłosić na najbliższym posterunku policyjnym lub wojskowemu.

(Zet) **NAPASTNIK ZNECAŁ SIĘ NAD NAPADNIĘTĄ.** W nocy na 31 lipca do mieszkania Jana Zielińskiego w Dębnie-

kach, gminy Radków (powiat Jędrzejów) wszedł nieznany osobnik i zażądał od niego wydania pieniędzy. Gdy Zieliński oświadczył, że pieniędzy nie posiada, zaczął dotkliwie bić żonę poszkodowanego. W rezultacie napastnik zrabował żywność, 50 jajek i litr miodu. W czasie napadu drugi osobnik stał w sieni i nie pokazywał się widocznie w obawie, aby go nie poznano.

(Zet) **PSIA SPRAWA.** Mieczysław Gondarek z Sieńska, gminy Nagłowice (powiat Jędrzejów) miał chorą matkę na gruźlicę i wobec recepty jakiegoś „lekarza” wiejskiego, musiał się postarać o psi smalec. Do tego celu nadawał się dość tłusty pies jednej z sąsiadek, mianowicie Katarzyny Stępczy, który padł ofiarą Gondarka. — Sprawy wytoczone sprawie o kradzież psa wartości 300 złotych i sąd grodzki w Szczekocinach skazał go za to na miesiąc aresztu. Gondarek zaapelował. Wydział odwoławczy sądu okręgowego w Kielcach na posiedzeniu w dniu 30 lipca Gondarka u-niewinnił.

Czy pan o tem słyszał?

Zwierzęta wrażliwe na zapachy.

(St.) Zoologowie stwierdzili niedawno, że zwierzęta, podobnie jak poszczególni ludzie, okazują upodobanie do jakiegoś specjalnego zapachu.

Jeśli użyje się ulubionego zapachu danego zwierzęcia, jako środka wabiącego, to można zwierzę łatwiej złapać i poskromić. Na dzikie buhaje działa np. uspokajający zapach piżma. Lwy lubią zapach lawendy. Zapach tytoniu pobudza wielbłądy do większych wysiłków. Psy i gołębie wolą od innych zapachów zapach anyżu, koty natomiast — zapach rośliny, zwanej kozlek.

*

Wypija codziennie 15 litrów wody.

(k) Czteroletnie dziecko, a mianowicie synek pewnego budapeszteńskiego robotnika, cierpi na osłabłą chorobę. Oto odczuwa ono takie pragnienie, że codziennie wypija 14—15 litrów wody. Lekarze, którzy opiekują się dzieckiem, dotychczas nie znaleźli odpowiedniego środka przeciwko tej chorobie.

*

Gniazdko między szynami.

(k) Ciekawego odkrycia dokonali urzędnicy kolejowi na linii między Perutą a Laum. Pod jedną z szyn było zgrabnie zbudowane gniazdeczko, a w niem parę jajeczek. Ciekawe, że ptaszki nie obawiały się hałasu licznych pociągów, które codziennie przejeżdżały ponad ich głowami.

*

Zebrali 70 cetnarów chrząszczy.

(k) Uczniowie szkół w miejscowości Segeberg zebrali w ciągu trzech dni chrząszcze, przyczem zebrano ogółem ponad 70 cetnarów tych szkodników.

*

Odnaleziony pierścionek.

(k) Pewna 85-letnia kobieta w Rotenburgu przeżyła w ostatnich dniach wielką radość, albowiem odnalazła złoty pierścionek, który przed 60 laty zgubił jej pierwszy mąż w ogrodzie. Pierścionek ten jest dla tej kobiety o tyle cennym, że został sporządzony ze złota, które jej mąż własnoręcznie w połowie ubiegłego stulecia wykopał w Australii.

*

Niecodzienny wypadek.

(k) W Ulm zdarzył się ciekawy wypadek. Oto pod wpływem gorąca w jednym ze sklepów cukierniczych eksplodowała flaszka z lemoniadą, przyczem odłamki szkła zraniły znajdujące się tam dziecko w brzuch. Rany okazały się tak poważne, że dziecko, silnie broczące krwią, musiano odwieźć do szpitala, gdzie przeprowadzono operację.

Do nabycia w Warszawie, — w firmach: „Hak”, ul. Żelna 29, tel. 632-46, K. Arnold, ul. Żelna 29, tel. 631, telefon 829-28.

Unieważniam kartę rozpoznawczą Nr. 13, wydaną przez Zarząd Gminy Nagłowice, na nazwisko Wroński Bolesław, zamieszkały Sieńsko, gmina Nagłowice. 332

Unieważniam zagubiony dowód osobisty, wystawiony przez Zarząd Gminy Kurzelów, na nazwisko Okusiński Stefan Nr. 1398. 337

Unieważniam zaświadczenie Nadleśnictwa Państwowego w Szczekocinach na nazwisko Aleksandra Stepnińskiego, zamieszkałego w Rokietnie, zatrudnionego w charakterze robotnika leśnego. 338

Zagubiono: dowód osobisty Nr. 27 z dnia 20 lutego 1939 z gminy Sobków i dowód agronoma wsi Dębska Wola, na nazwisko Gajda Wincenty oraz zaświadczenie o zarejestrowaniu Spółdzielni „Jedność” w Dębskiej Woli i sprzedaż w niej piwa i wina. 339

Unieważniam książkę członkowska wydaną przez Spółdzielnię Rolniczo-Handlową „Wspólna Praca” Jędrzejów, na nazwisko Oleksy Wincenty, zamieszkały Tur Górny, gmina Mierzwin. 340

Sztuczna biżuteria! Posylam duży, ładny asortyment w 45 wozach za zł. 225.— i komplet grzebieli 14 rodzajów za zł. 100.—. Każdy wzór inny, ceny niskie, piękne wzory. Ważne dla sklepów i odprzedańców. St. Rożyński, Warszawa, Hipoteeczna 3, m. 19. 341

Ogłaszając się częściej w naszej gazecie, korzystasz z rabatu. Żądaj naszych szczegółowych cenników ogłoszeń.